

V deržavni zbor izvoljenim poslancom naše dežele je določil deželni zbor za potnino na Dunaj in nazaj 50 gold., za stanovanje in živež na Dunaji pa po izgledu družih dežel za vsaki dan 8 gold., — deželnim odbornikom je za to leto začasno določil po 1000 gold.; deželnemu glavarju pa 2000 gold.; — sedanji pridni uradniki naj se v službi tudi vprihodnje obderže; — za ustanovljenje deželnih dohodkov in stroškov za leto 1862 je bilo sklenjeno, naj poprej poseben odbor to reč pretrese; v ta odbor so bili voljeni gospodje: dr. Recher, Lukman, baron Anton Zois in žl. Langer.

O cestnih zadevah je gospod dr. Zupan nasvetoval deželnemu odboru, naj sklene prvič: da se začasno ustavijo vse dela na kantonskih cestah, ki jih kantonske gosposke hočejo iznova delati ali ktere so se že začele, in drugič: naj deželni zbor od c. k. deželnega poglavarstva pozvé vse te ceste, ki spadajo v gori omejeno versto. Teh pomenkov so se udeležili gospodje: žl. Strahl, žl. dr. Wurzbach, Brolich, Vilher, Kromer, Mulej, Koren, Derbič, Obreza; vsi so iz svojih krajev dokazovali, kako samovoljno so se nekatere take ceste delale le po višjem ukazu, čeravno niso bile soseske s tem zadovoljne, in čeravno so se, pa brez uslišanja, pritoževale zoper take nove naprave. Dr. Zupanov predlog je bil poterjen; ravno tako tudi gosp. Derbičev predlog, naj se kantonski cestniki odpravijo in soseskam samim prepustí skrbeti za dober stan kantonskih cest po njih volji. Kantonski cestniki so nova naprava, ktere pred ni bilo, al ker je ta naprava silna težava za kantonsko kaso, je toliko bolj potreba, da neha, ker tudi ne doseže svojega cilja in konca zato, ker je teh cestnikov premalo. O tej zadevi so govorili gg. Pinter, Dežman, Guttman, žl. Strahl, Mulej, žl. Langer, Brolich, Kromer, Golob, žl. dr. Wurzbach; sklenjena je bila ta reč po gosp. Derbičevem predlogu. Se vé pa, da zdaj, dokler še nimamo gotove občinske (srenjske) postave, taki sklepi še le potem postanejo veljavni, ko deželni odbor, kateri nima postavodajavne moči, se dogovori s cesarskim deželnim poglavarstvom, ki zapoveduje kantonskim gosposkam.

Po tem ko je gosp. deželni predstojnik zboru naznanil ministersko sporočilo, naj danes (20. aprila) jenjajo seje deželnega zboru, je gosp. predsednik baron Codelli besedo poprijel in razpustil zbor s prijaznim govorom, v katerem mu zagotavlja, da ga veseli reči, da je zbor v tem kratkem času očitno pokazal, da mu je živo mar za blagor dežele naše, da je marsikaj važnega sklenil, v vsem pa tudi v lepi edinosti in spravi ravnal. Sklenil je zbor z nadušenim slavo-klicom na presv. cesarja, ki ga je zbor trikrat ponovil. Na to je gospod Ambrož kot pisatelj zbornega zapisnika se zahvalil gospodu deželnemu glavarju baronu Codelli-tu za verlo in prijazno vodstvo zboru in cesarskemu deželnemu predstojniku žl. gospod dr. Ulepič-u, za marljivo udeležbo zbornih sej; omenil je še posebno veselje, ki obdaja domovino našo, da oba gospoda sta naša rojaka, kar pri nas poprej še ni bilo.

In tako je bil konec prvega deželnega zboru. Naši poslanci se bojo podali sedaj na Dunaj v deržavni zbor, na ktereга so vse oči obrnjene, kaj bo opravil za prihodnjost Avstrije; zakaj na tem prvem deržavnem zboru je sila veliko ležeče.

Deželni zbor goriški.

Iz Gorice 19. aprila. V tretji seji 11. t. m. so bili izbrani v odbor deželni naslednji gospodje: dr. Deperis, dr. Doljak, dr. Pajer in Winkler. V četrti seji, 17. t. m. so se čitale začasne postave, katerih se imajo deželni zborniki zvesto deržati. Odločeno je med drugim, da se bo talijanski zborni protokol tudi na slovenski jezik prestav-

ljal. *) Sklepi prihodnjih zbornih skupščin se bodo tiskali v obojih deželnih jezikih ter občinstvu naznanjevali po listicah (fliegenden Blättern). Po odbranih in odobrenih protokolih prosi za besedo protestant, gosp. Wilhelm žl. Ritter. Čitaje stoječ v talijanskem jeziku omeni nekdanjega in sedanjega stanú protestantov v Avstrii, to je, nekdanjega robstva njihovega ter velikih pravic, ki so jih sedaj zadobili udje evangeljskega in avgsburskega verovanja od našega cara Franc Josipa I. Po mojem mnenji prav bi bilo in utešilo bi bilo nekako naše serce, ako bi bil omenjeni gosp. čitatelj tudi kaj omenil une sužnosti in unih verig, v katerih se pa znajdejo in stokajo naši katoliški bratje v naročji marsiktere protestantske vlade. Poprejšna avstrijska sužnost bi jim zatertim gotovo dobro došla. Ne manj želeli bi bilo, da ravno taisti listi in časopisi, ki so Avstrijo napadali in se na nos na vrat potegovali za popolno oprosteno v Avstrii, naj bi tudi blagovolili svoj glas oestro in krepko povzdigniti zoper vse gerdo in krivično početje protestantov zoper katoličane v Nemcih, ako niso že pozabili keršanske prislovice: „Kar hočeš, da drugi tebi storijo, stori tudi njim“. — Po dokončanem prece obširnem čitanji omenjenega protestanta besedo prevzamejo naš prevzvišeni knez in nadškof. Rekli so v talijanskem jeziku, da po tem dovoljenji carovem so tudi protestanje tako rekoč konkordat zadobili, kateri se jim rado privošči in ne manj želí ž njimi vselej imeti mir in edinost v politiskem življenji, čeravno se ž njimi mi katoličani v bistvenih članih sv. vere nikakor ne zedinjamo. Besede knezove so bile prav tehtno izrečene. Poslušavci so se od zadej naprej gnetili slišat mili glas svojega milega očeta in skerbneга duhovnega pastirja. Gosp. Kafol tudi pridene svoje kratko nemško vošilo protestantskim spoznovavcom. Na zadnje se zopet oglasi Wilhelm žl. Ritter vprašaje po nemško, ako se ne bodo zbornim poslancom iz deželne dnarnice odškodovali stroški za dohod in odhod? Gosp. Winkler je na prošnjo deželnega glavarja te nemške besede na talijansko prestavil, da bi vsi poslanci zapopadek vprašanja razumeli. Odločilo se ni začasno nič. Končana je bila skupščina že predpoldne. Prihodnja seja bo 22. t. m.

Josip Mlinarjev.

Dopisi.

Iz Marburga 22. aprila. J. M. — Jutri bomo tukaj pokopali iskrenega domorodca in novičnega dopisnika gosp. dr. Šubica. Umerl je danes ponoči zapustivši šestero sirotic. — Včeraj in danes je nam slana vse cvetje drevino poparila. Prav žalostno je pogledati okolico prej vso belo in zeleno zdaj pa vso rujavo. Jablane se še niso razpihnoile bile, tedaj zná še nekoliko jabelk biti, drugo je pa vse podelano. Posebno orehi, češnje, višnje, breskve, hruške so zelo zelo tuple; v vinogradih, pravijo, ni ravno veliko škodilo, ker je bilo vreme suho in terta še ni preveč pognala.

Od Savinje 20. aprila. — i — Bolj spremenljivega vremena gotovo nikjer ni, kot v naši dolini. Danes že solnce pripeka, da si znoj s čela brišemo. Pa ko se drugo jutro zbudim, smo že okoli in okoli s snegom obdani. Toliko cveta je že bilo in zdaj ga mraz pokriva. Sovražnik zimski vabi cvetke iz krila maternega, da bi jih rano zadušil. Kje bo pa sad, če že nježne cvetlice zmerznejo? — Slovenski duh je jel tudi po naši prijazni nižini vejati, že mnogo serc bije za svoj narod slovenski in se veseli nadepolne prihodnosti. Pa le s strahom še dišemo, s solznimi očmi se oziraje na bližnje terge, kjer se Slovenci v posebni gostivnici zbirajo in le slovenske časnike čitajo. Dokler se bo Savinja memo ponemčenega otoka vila, kjer so tuji selniki, ko jim za Slovence mar ni, se ni še nadjati, da bi slovenščina ne bila prepovedana reč. Dihajte še toraj

*) Oskrbeli so si že izveratnega prestavljavca, našega rodoljuba i. g. A. Marušić-a. Pis.

po malem in tiho mlade serca, da vas mraz ne pomori! Vadite se kolikor mogoče slovenščine, govorite med seboj, pišite marljivo v slovenskem duhu in kdo vam bo radi tega žugal? Ko pride tudi za slovenščino poletje, vas bodo vaši bratje na produ Save prijazno pozdravljali in vam roko podajali.

Iz Reke 20. aprila. Ne pričakujte, preljube „Novice“, da Vam bom danes o glasoviti Reki obširniše pisal, bodi si stanje našega mesta za slovenske brave še toliko važno. Naj Vam bode dosti, da opomnim, da je naše mestno zastopništvo že dvakrat odbilo vsako volitev za hervaški zbor, češ, da Reka ne spada po pravici k hervaški zemlji, ampak neposredno pod ogersko krono. Vendar jih bodo usapili Horvatje, kakor se kaže! Prišla je namreč zapoved, da naj se poslanci za zagrebški zbor naravnost po volivcih volijo. Včeraj so bile že razpisane volitve in 22. t. m. se bojo volili štirji zastopniki reškega mesta. Se vé da naši Ungaresi se bojo uzderževali vsake deležbe o volitvah. — O véliki noči smo dobili v Reko novega gimnazijskega vodja gosp. Anton Mažuranića, brata predsednika dvorskega dikasterija, in slavno poznane horvaškega kniževnika.

Gregorcov. *)

Iz Tersta 13. aprila. V 15. listu „Novic“ beremo nekoliko o zadevah terzaške „narodne slovanske čitavnice“, kar je posneto iz privatnega pisma, katero se imenuje popolnoma zvest vir. V odgovor bodi to, da dopis ni bil nikakor popolnoma zvest. Res je, da čitavnica ne misli izdajati političnega časopisa, pa tudi nikoli ni imela tega namena, kar priča §. 23 družbinih pravil, kateri govori: „Ako društvo dobi obilo materialne in dušne podpore, bo izdajalo periodičen literaren list in po moči podpiralo slovansko književnost.“ — Društvo se je še le začelo, in vsak začetek je težak, pravi star pregovor; pa vendar je toliko veselega napredovanja v čitavnici in v njenih zadevah, da izhajanju nepolitičnega lista manjka skoraj samo še materialne terdne podslombe; vse drugo bi ne bilo tako daleč, kakor bi mislil kdo, ki je bral dopis v „Novicah“. Tudi ni med udi našega društva nikakoršne razpertije, in toraj je bil nepotreben opomin: „sloga jači, nesloga tlači“. Istina to mi i od davna znamo! Odbor, ki šteje 12 udov, je ustanovljen; v odboru je tergovec gosp. Sorč, predsednik, gosp. Radaković, njegov namestnik, gosp. Žega in gosp. Levstik, tajnika, gosp. Batanović, blagajnik. Udje smo Slovenci, Serbi, Čehi in Poljci, in vsi imamo enako prizadevanje, vsi se trudimo v djanji in besedi, kako bi postavili društvo na krepko stalo. V čitavnici med Serbi, Slovenci, Poljci in Čehi ni bilo in tudi zdaj ni nikakoršne nesloge. Toliko smo morali odgovoriti, da bi svet ne mislil, da slovanska čitavnica, komaj začeta, že sama sebi meč nesloge v serce stavi. **)

Več udov slovanske čitavnice.

Iz Jelšanske županije 12. aprila. Ker so „Novice“ že marsikaj o volitvah županov nam naznanile, zatoorej ne morem tudi jaz ene prav nespametne zamolčati, ki se je pri nas v Jelšanah zgodila. Ko častiti gospod c. kr. kantonski poglavar iz Kastelnove v Jelšane pridejo, volivce

prijazno nagovoré in podučijo, v kakošnem redu naj volitev gré. Pa ko se je imela volitev začeti, vstane neki hrup med volivci, ker so eni zapazili, da eni volivci mislijo nekega tukaj še le eno leto prebivajočega Laha nekdanje beneške Istre za župana voliti, kateri jim je obljubil na cente dobrot skazati, ako ga volijo za župana. Oj kako žalostno je to, da tudi pri nas terdih Slovencih so neprijatelji svojega lastnega jezika in svojih lastnih narodnih pravic, ker vendar v naši jelšanski županii ne manjka domačih rojakov, za domovino unetih in toraj za župana popolnoma pripravnih. Hvala Bogu! da volitev ni bila dokončana; volivci so se razšli, in novega župana še nimamo. Kako pa se bode druga volitev doversila, vsak domoljub željno pričakuje.

Jelšančan.

Iz Novega mesta 21. aprila. P-i. — V moj dopis od 11. t. m. se je vrinilo več pomot, ktere tū prekličem, rekoč: da se na tukajšni gimnazii slovenščina čisla, kakor postave pripusté, ki imajo veljavo.

Iz P..... na Dol. 17. aprila. Še zdaj, ko cesarska beseda veléva, da se morajo vsem ljudstvom dati narodne pravice, da se mir in deržave ohranijo, si upajo tlačitelji ljudstva slovenskega Slovence za neumneže deržati, ker za Slovence slovenski jezik v kancelijah terjajo: Ni davno, kar je neki gospod predstojnik djal: „Die Krainer werden doch nicht so verflucht dumm sein, die krainerische Sprache in der Kanzlei zu verlangen“. O, da bi te kokla bercnila! — Pa poglejte, kmalo potem se je namerilo, da so volivci poslanca za deželni zbor, se vé da večidel kmetje, skup prišli, in ko jim je tisti gospod po nemško govoril: zakaj so prišli itd. „sind die Krainer doch wirklich so verflucht dumm gewesen“, da so začeli na glas gospoda predstojnika opominjati, naj jim, ker so Kranjci ne Nemci, po kranjsko govori. „No, no — je djal — vam bom že tudi po kranjsk povedal, zakaj se dons tukaj antla“; in tako bodo Kranjci nemara če dalje bolj „dumm“ in bodo hotli imeti, kar jim gré po pravici. Ako bi se Slovenci, naj bodo že svetovni ali duhovni, tako hitro v kot ne umaknili, kadar kak nasprotnik zabavlja, bi si ne upali tako ragljati čez pravične terjatve Slovencev. Pa ravno zato, ker so tako odnehljivi in pohlevni, se jim zdaj tako godí, da so „verflucht dumm“, ker naravne pravice terjajo. In ravno zavoljo te pohlevnosti so nekteri časti vredni možjé opustili svoje imena na prosvito pismo zapisati, „um in den Augen der Slavenfeinde nicht als ultra zu erscheinen“, čeravno v sercu in z besedo pravičnost prošnje spoznajo. To je pač le — zajčja serčnost! — Ni dolgo, kar je neki kmet tukaj bral tisto pismo, ki ga je deželni zbor presv. cesarju poslal in ki je bilo v „Laibacheri“ tudi po slovensko natisnjeno, in kaj mislite, kaj je k temu poliglottu rekel? „Zakaj nek v nemški časnik devajo slovenske stavke — je djal — saj menda vsak, kdor si nemške cajtenge derži, tudi zastopi kar bere po nemško; čemu so neki tudi po kranjsko to noter djali?“ Vidite, še priprost kmet za nepristojuo spozná, da se po nemških časopisih slovenske reči natiskujejo in se po nepotrebnem stroški plačujejo, namesto da bi se reč tam natisnila, kamor sliši. O narobe svet! pa pravimo, da denarja manjka! Pa če bi tudi taki poliglotti nič stroškov ne prizadjali, je vendar nespametno in smeha vredno, slovenske sestavke po nemških časopisih natiskati. Upamo, da bodo modri udje deželnega zbora to reč drugači obrnili in da bo poseben vraden list na svitlo hodil.

Iz Bistrice bohinske. 12. dan t. m. zjutraj po 9. uri na Rovtah vzame neka stara ženica ogenj iz peči, da bi zelnate šture ne deleč od hiše sožgala, al — žalibog! huda sapa popihne, ogenj zanese v oblajne in strašen požar je pokončal 16 stanovanj in cerkev, ktera je v sredi vasi. Živino so vso otehi, klaja je pa vse zgorela, nekterim tudi nekaj žita, sočivja, suhega sadja in oblačila. V celi vasi, ki šteje 31 hiš, je bila le cerkev in eno stanovanje zavarovano. Hitro so na pomoč pritekale domače srenje; al kaj

*) Ker je o kranjskih cestnih zadevah že deželni zbor z oestro besedo spodbil velike napake, ki jih grajate po pravici tudi Vi v svojem dopisu, je ta reč že dobro rešena. Vred.

**) S pismom, iz kterega smo v 15. list „Novic“ povzeli nekoliko verstic, smo prejeli podpise naše peticije; poglobitni obsežek tega pisma je zadeval tedaj le to stvar. Le memo-gredé je bilo omenjeno o političnem in nepolitičnem časniku, o številu družbenikov slovanske čitavnice itd. Ker se nam je novica zastran političnega, v „Novicah“ že enekrat z neko gotovostjo omenjenega časnika važna zdela, smo djali one verstice v 15. list, in le zatega voljo. Da je nesloga v čitavnici sedanji, ne stoji ne besedice v tem listu. Da pa naj vedno kraljuje sloga, kdo more to željo celó neupravičeno imenovati, kdor se še spomni nekdanjega terzaškega slovanskega društva v Terstu? Vred.

pomaga, ker je bila huda sapa in malo vode. Mislite si žalost in siromaštvo teh nesrečnih ljudi! Ker so ti pogo-relci res usmiljenja vredni in potrebni, smemo upati, da jim bo marsikteri dobrotnik na pomoč pritekel. K. Kristoff.

Iz kamniške okolice. M. *) — Sploh se bo marsikomu čudno zdelo (in to je ljublj. dopisnik v „Ost und West“ nekako drugač obrnil), da je duhovščina v krajn-skem zboru po številu tako slabo nadomestovana in sicer le po enem poslancu namreč, ki je tndi še le pri drugi volitvi v kamniškem okrogu izvoljen bil. Nekteri, ki niso pri-jatli duhovnov, so zadovoljni, da je, kakor pravijo, du-hovščini spodletelo in se za njo v deželnem zboru ni prostor našel. Ali se pač tako mnenje s pravico in zapovedjo ker-šanske ljubezni ujema, ne bomo tu razsojevali; pritožiti pa se moramo, da tudi nekteri taki, ki se prijatle domače na-rodne reči kažejo in imenujejo, duhovščino po strani pogle-dujejo in radi pikajo, kakor bi ravno njim sovražno nasproti stala in razvitek narodnega življenja in napredovanja overala. Duhovščina se pravice in postavnosti derži, ljubi domovino in cesarja, in se med temi, ki zasluge imajo za omiko in izobraženje ljudstva, narodnosti in maternega jezika, gotovo med prvimi imenovati smé. Saj jih je ravno med duhov-ščino obilo, ki s tehtnimi dopisi in spisi domačo literaturo in časnike podperajo, se na-nje naročujejo in jih posojujejo svojim farmanom, ki bi jih sicer nikoli v roke ne dobili; duhovni so, ki s prižnice in v domačem pogovoru ljudstvo z bolj pravilnim in čistim govorom, z bolj neznanimi in novimi izreki in besedami soznani; oni so, ki sami pro-stovoljno in brez plačila posebno na bolj samotnih krajih šole derže, in tudi kar kmetovanje in poljedelstvo zadeva, z dobrim podukom in zgledom in dnarno podporo radi po-magajo. Še več bi zamogli naštet, pa zadosti je to, da smemo prašati: al se pač drugi stanovi z vsem tem in enakim morejo ponašati? Zatoraj naj se resnica spozná in čast dá, komur čast gré!

Iz Verhnike 12. aprila. — Razposlal sem une dni naročilnih listov za „slovenski zabavnik“ rodoljubom po celi Slovenii. Prosim toraj vse te gospode, katerim je doletel moj naročilni list v roke, da mi ga blagovolijo, ako so kaj naročnikov nabrali, vsaj do konca aprila s podpisimi nazaj poslati. Vse tiste rodoljube pa, ki naročilnega lista niso prejeli in bi vendar radi naročnikov nabirali, prosim prelepo, naj mi pismeno na znanje dajo svoje ime in kraj, kam da imam list poslati. Z radostjo in zahvalo naznanjam, da me Slovenci z naročbo dobro podpirajo, samo duševno premalo! Ponavljam toraj še ponižno prošnjo, da me blagovolijo pisatelji naši počastiti z različnimi nepo-litičskimi spisi. Pisma se mi naj pošiljajo do 1. maja t. l. na Verhniko, potle pa zadnji čas do 20. maja v Pred-jamo pri Postojni. Bog in sreča junaška!

Janko P. Vijanski.

Iz Ljubljane.** (Volitev mestnega župana). V saboto so novoizvoljeni mestni odborniki volili mestnega župana. Preden popišemo, kako je tekla ta volitev, ki je bila očitna, moramo povedati, da gospod Brolich je pred sejo svojim prijatlom na znanje dal, da se volitvi odpové, ker nima namena to službo nastopiti. Volivei so bili tedaj le na dva kampa ločeni. Gospod Ambroževa stran je zmagala, zakaj že pri prvi volitvi je dobil gosp. Miha Ambrož 17, gospod dr. Zupančič pa 12 glasov, in tako je bil gosp. Ambrož od predsednika za mestnega župana oklican s tem pristavkom, da po občinski postavi mora biti volitev še od presv. cesarja poterjena. Na to vstane novoizvoljeni župan in govori tako-le: „Navada je, da pri volitvah vsaki izvoljenec izreče zahvalo; tudi jez posnemam to lepo na-vado in pristavim še to, da mi je ta volitev v veliko ve-selje. Vsak človek ima dve natori: telesno in duševno, in

tako ima tudi dvojne potrebe, materialne in dušne. Med duševne potrebe se šteje tudi to, da mu je mar za čast. Zaterana čast, posebno pa nedolžno zaterana čast, priza-deva človeku dušne bolečine, ktere tisti človek najbolj pozná, ki jih je sam več let občutil. Tudi meni se je taka godila. živa udanost ustavnim nepravam mi je zaperla pot do-stojne delavnosti. Vi ste mi po današnji volitvi to pot spet odperli in mojega duha rešili večletnih težav. Po tej volitvi ste me tudi zmožnega storili, novo službo dostojno oprav-ljati, zato ker jo bom z veseljem prevzel in ker vsako delo bolje od rok gré, ako se z veseljem opravlja. Kar bo moji vednosti primanjvalo, bote Vi, gospodje, nadomesto-vali, ker ste že poprejšni svetovavci dobro skušnjo prete-čenih časov seboj prinesli, novoizvoljeni pa z veselim sercom in novo vednostjo v zbor stopili. Tako se bom mogel krepko operati na častitljivi odbor o posvetovanji za blagor mesta na ustavni podlagi, ktero hočem na vsako stran in zmirom podperati.“ Po teh besedah so se oglasili živio-klici od vseh strani. — Potem se je volil župana-naměstnik, in bil je izvoljen g. dr. Čuber z 27 glasovi. Tudi on se je zahvalil in je rekel, „da njegova starost mu sicer ne pripušča več veliko delati, pa vendar prevzame to častno opravilstvo za to, ker pri tako zvedenem in izurjenem županu ne bo imel nič opraviti.“ Na te besede zadonijo spet živio-klici od vseh strani. — Nazadnje so odborniki volili še 5 svetovavcov v magistratni odbor; izvoljeni so bili gospodje: dr. Čuber, Holcer, Malič, Brolih, Stedri.

Iz Ljubljane Vredništvo je prejelo sledeče pisemce, ki ga za obrambo poštenega imena rado natisniti dá v „Novicah“. Takole se glasi: „V gracarski „Tagespost“ iz-hajajo dopisi iz Ljubljane, ki so s čerkama — st — za-znamovani. Ker ste te čerki tudi v mojem priimku, bi se utegnili misliti, da jaz tiste dopise pisarim in v „Tages-post“ pošiljam, kar pa ni res. Prosim tedaj „Novice“, naj svojim častitim bravcom to v mojem imenu oznanijo. V Ljubljani 21. aprila 1861. Dr. H. Costa.“ — Ker nobeden naših pravih domačih ljudi ne želi časti, da bi pred svetom veljal za pisuna že dveletnih glasovitih spisov v gracarski „Tagesposti“ in njeni tovaršici dunajski „Oest. Zeitg.“, in ker nam tudi iz dežele od več strani dohajajo vprašanja, naj bi povedali: kdo da je tisti pisavec, jim odgovorimo le to, da je zlo razširjena govorica po Ljubljani, da oni korespondent je faktični vrednik „Laibacherce“ dr. Issleib. Ali je ali ne, ne vemo za gotovo, ker mu nismo gledali v pero in nam tudi mar ni za njegovo počenjanje; al ro-rodovinska podoba je velika v nekterih spisih. Naj je pa kdor koli, to mu naravnost povemo, naj je „zugereist“ od kodar koli ali pa kak renegat „domačinec“, da nobenega domoljuba nikdar ne bo z svojimi zvižacami oplasil, če se tudi na glavo postavi. Časi so pretekli, ko so se ljudje, ki stojé na postavni poti, takih „parkeljnov“ bali.

Iz Ljubljane. Radostne naznanjajo danes tudi „No-vice“ že po družih časnikih znano novico, da so na Dunaji bivajoči gospodje djaki slovenskega rodú, med kterimi je 69 Kranjcev, poslali gosp. dr. Toman-u in vredniku našega lista zahvalnico za to, kar sta se o narodnih rečeh priza-djala v prvem deželnem zboru. S preserčnim veseljem sta prejela to pismo svojih ljubljenih rojakov in domoljubov, pa nadjata se, da to, kar je njima bilo sedaj v zahvalo rečeno, bojo imeli priložnost v prihodnjih zborih reči še mnogim drugim zbornikom, ko bojo tudi ti povzdignili svoj glas za obveljavo narodnosti naše. Domoljubje je presveto čutje, da bi ne ogrélo vsakega, ko pride čas, se potegniti za svetinje naše. In take prilike bo še dosti.

— Večina naših prečastitih gosp. poslancov se bo po-dala danes (v sredo) opoldne odtod v Gradec, kjer bojo nek v četrtek ostali, tako, da v petek pridejo na Dunaj. Gospod državni svetovavec dr. Toman bo vzel seboj in z deputacijo vred izročil državnemu gospodu ministru znano peticijo, ktera šteje 19.386 podpisov vseh stanov

*) Zavoljo obilnega gradiva, ki ga dohaja zdaj vsakemu listu, smo mógli le vzeti, quod erat demonstrandum. Vred.

slovenskega naroda. To so tisti „wer“, za ktere je unidan „Laibacherca“ prašala, od katerih izvira peticija, — pa še stokrat več bi jih lahko bilo, ako bi ne vedili, da v podporo prošnjega pisma je tolikšno število že zadostno.

— Naše samostojno c. k. deželno poglavarstvo se bo 25. dan t. m. spet začelo; vse, kar spada v oblast deželnega poglavarstva, ostane od tega dneva spet v Ljubljani in ne gré tedaj več v Terst. — Sliši se, da tudi g. Pajk pride spet nazaj na svoje prejšnje mesto. — V ponedeljek se je poklonila naša kmetijska družba prečastitemu novemu gg. deželnemu predstojniku žl. dr. Ulepiču Krainfelskemu in ga spodobno prosila, naj bi blagovolil prevzeti protektorat čez to domačo družbo, kar ji je preblagi gospod rad dovolil. — Huda slana je tudi pri nas veliko škodo napravila. — Gosp. dr. Janez Kovač, sedaj zdravnik v Komendi, je dobil v Serbii dobro javno službo, v kateri bo priložnost imel „Novicam“ ostati zvest dopisnik, kakor jim je dosihmal bil.

— Prihodnja seja mestnega odbora bo 26. dan t. m. popoldne ob 4. uri. V tej seji se bojo volili odborniki za posamesne opravilstva mestnih zadev, in predložilo se bo, kako naj se mestni lov (jaga) v najem dá. Vse mestni zbori so zdaj očitni in vsakemu, kdor hoče, je pripuščeno poslušati priti.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Včerajšni uradni časnik „Wien. Zeitg.“ je razglasil 24 knezov in 30 grofov, ki so jih presvitli cesar kot dedne državne svetovavce, 39 pa družih, tudi večidel žlahtnikov, ki so jih za čas njih življenja izvolili v gornjo (gosposko) zbornico državnega zbora; med temi poslednjimi je tudi grof Anton Auersperg iz Kranjskega, razun družih českih plemenitešev pa tudi dr. Palacky.

— „Wien. Zeitg.“ naznanja, da so presvitli cesar 10. dan t. m. blagovolili ustanoviti novo ministerstvo za trgovino in narodno gospodarstvo. — Ravno ta časnik pravi, da ni res, da bi bilo Ogrom dovoljeno posebno ministerstvo.

— Pervi dnevi pretečenega tedna niso bili kaj mirni. Dunajčani so spet začeli mačjo godbo, ki je bila leta 1848 zelo navadna, zdaj pa le šem ter tjé iz Oggerskega itd. slišati; bila pa je k nečasti poslanca dr. Berger-ja, ker je neke privatne dnarstvene zadeve poslanca Šuselka neusmiljeno svetu razodel in zato ljudsko maševanje zbudil. Šuselku pa je toliko k dobremu, ker je vsled tega dosti darov, blizo 10.000 gold. dobil in še jih dobiva — obema pa je v škodo, ker čeravno sta cenjena moža, ni nobeden v državni zbor izvoljen bil. Zaperli pa so bili ponočnih nepokojnežev blizo 200, zmed katerih so eni bolj, drugi manj kaznovani in še celó iz mesta iztirani. Zdaj je vse mirno, samo da Dunajčanje niso sploh zadovoljni s poslanci, ki so bili v državni zbor zvoljeni, in tožijo, da se je liberalizem sam vjedel.

Hervaško. Iz Zagreba. 15. dan t. m. je bilo slovesno umestenje bana Sokčevića; tudi predsednik herv. slav. dikasterija gosp. Mažuranić je prišel iz Dunaja k tej svečanosti. Prisegel je ban zvestobo kralju, deželi in narodu po tistem načinu kakor ban Jelačić leta 1848. Govor banov je bil z mnogokratnimi živio-klici sprejet. Opoldne je bil obed pri novoumestjenemu banu, kamur so bili povabljeni vsi poslanci deželnega zbora. Po kosilu se je ban podal na Jelačičev terg, kjer so po stari navadi celega vola spekli, ki so ga prejšni dan po vsem mestu peljali, in ga danes z vinom in kruhom vred veseli množici delili. Ban je tukaj kakor tudi doma po stari navadi obilo dnarja med ljudstvo izmetal; al tudi družih narodnih naprav ni pozabil; daroval je za jugoslav. akademijo 1000 gold., za

spominek Jelačića bana 200 gold. za mestico ilirsko 100 gold., za podporo ubozih učencov 300 gold.

— Svetli škof Štrosmajer je, dokler bo župan, svojo vsakoletno dotacijo z 6000 gold. daroval za napravo vseučilišča jugoslavenskega v Zagrebu; ako bi ga ta ne potrebovala, naj doteka ta dar akademii jugoslavanski. Novo krasno znamenje velikega rodoljubja!

Istra. Iz Poreča. Naš deželni zbor ni hotel voliti poslancev v državni zbor dunajski. Deželni poglavar gosp. baron Burger je hitel v Poreč, pa nič ni opravil v zboru; treba je bilo razpisati, da ljudstvo naravnost voli poslance državne. Izid teh volitev že ni znan. Zakaj niso volili, ni ravno povedano; vé se pa, da v deželnem zboru zvonec nosijo Lahi, čeravno je večina Istranov slovanskega rodú, kateri pa si v nemilih okoljščinah ne more pomagati na noge.

Česko. Iz Prage. Tudi naš deželni zbor je končan. Poslednje seje so bile kaj žive. Dr. Rieger je predlog, naj deželni zbor prosi presv. cesarja in kralja, da bi po izgledu družih avstrijskih dežel tudi na Českem in v drugih nemško-slovanskih se popolnoma pemilostili vsi, ki so samo zavoljo kakega političnega pregreška kaznovani, je izbudil živahne pomenke; nazadnje je vendar njegov predlog z 188 glasovi zoper 36 obveljal. Ojstro se je pritožil dr. Rieger tudi zoper volitni red, po katerem se volijo poslanci v deželni zbor in iz tega v državni zbor, ker ni prave razmere med nemškimi in slovanskimi kraji. Za tega voljo je napravil predlog, naj se odloži volitev državnih svetovavcev tako dolgo, dokler se ne prestroji volitni red; čeravno ta predlog ni obveljal, se vendar tudi Čehi, kakor se je nekoliko časa mislilo, niso odtegnili volitvam in dr. Rieger je od 81 poslancev podpisani protest v protokol zapisati dal. Obveljalo je vendar Čehom 21 svojih mož v državni zbor spraviti; da sta dr. Rieger in Palacky med njimi, je samo po sebi razumljivo. — Presvitli cesar je deputaciji, ki ga je unidan šla prosit, naj se dá v Pragi za českoga kralja kronati, odgovoril tako-le: „Volja me je, da se dam kronati kot kralj česki, da tako zvezo med seboj in narodom českim še ožje zvežem.“ Dr. Riegerju je rekel cesar: „Drago mi je, da Vas tukaj vidim ter se zanašam na vašo udanost“, dr. Palackemu pa: „Slišal sem, da ste verlo popularen v svoji domovini.“

Ogersko. Iz Pešta. Oggerski deželni zbor še ni nič govoril, kaj misli o ravnopravnosti družih dežel pod krono oggersko. Dokler tega ne izreče, ni nič rekel.

Iz Tirolov. — Deželni zbor je sklenil cesarja prositi, da se protestantom ne dovolijo pravice, ki jih vživa katoliška cerkev.

Laško. Iz Turina. Vse posluša zdaj le, kaj se v tukajšnjem državnem zboru govori, v katerem sedi tudi Garibaldi. Garibaldi terja, naj se armada prostovoljcev berž za delo pripravi. Kavour se temu zoperstavlja, ker to bi bil oklic vojske; vlada sicer želi Rim in Benetke; al želi ju na mirni poti in v soglasji z Napoleonom. Ena sama iskrica utegne silen plamen napraviti po celi Evropi, in angleška vlada je rekla, da bo zoper vsakega, ki napravi boj. Večina zbora stoji na strani Kavourjevi; tudi Garibaldi je prepustil vladi, naj skliče prostovoljce, kadar bo to za dobro spoznala.

 Današnjemu listu je priložena 2. in 3. pōla stenografičnih spisov iz deželnega zbora krajnskega.

Kursi na Dunaji 23. aprila.

5 % metaliki 64 fl. 80 kr.	Ažijo srebra 47 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 76 fl. 40 kr.	Cekini 7 fl. 2 kr.